

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 47

22. listopadu 2020

Cena: 8 Kč

Přírodní farní zahrada - láska k přírodě jako výraz následování Krista

Máme za brněnským-tuřanským kostelem hezký kus zahrady. Roste tam statný ořech, keře rybízu, malin i ostružin, hrušeň a několik jabloní. Před čtyřmi lety se na faru přestěhovala sestra farářka Košíčková a s jejím citem pro dary přírody se otevřela příležitost začít proměňovat travnatou plochu se stromy na pestrobarevnou zahradu, která slouží blízkým i vzdáleným.

Začalo to nenápadně. „Přece nenecháme ta jablka jen tak shnit v trávě, tak je zavaříme do kompotů.“ „A tak založíme tady kompost, ne? Vždyť to je škoda házet organický odpad do popelnice.“ „Dívej, pohodila jsem tady dýňová semínka a ona se všechna chytla, jen tak, úplně bez práce.“

Dnes je na zahradě k vidění paleta přírodních jevů. Úrodné zeleninové záhony se střídáním plodin, květinové záhony pro včely i pro radost pohledu, barely na vodu využívající dešťovku z celé plochy střechy velkého kostela, bylinkový kout, květinová louka, útočiště pro hmyz i drobné živočichy, pitka pro ptáky, kompostéry plné kvalitního materiálu, které umožňují zcela rezignovat na veškerá průmyslová hnojiva a pesticidy. A kromě přírodních jevů také lidé, kteří tu pracují nebo se setkávají, a houpačka, která vysílá jasný signál, že tady je pro děti otevřeno.

V červnu letošního roku se dokonce podařilo farní zahradu certifikovat jako Přírodní zahradu (od ČSOP Veronica), tedy jako místo, kde se hospodáří s respektem k přírodě. Krásná plaketa teď zdobí vstupní branku do zahrady a kromě radosti z ocenění práce pro přírodu je také silným závazkem v tomto snažení vytrvat, nepolepovat a nejlépe jít ještě dál a snažit se o ještě větší souznění s přírodou.

Jenže proč to všechno? Co to má společného s duchovní službou, pro kterou církev existuje? Kde je v tom smysl církve?

Asi je to věcí určité vnitřní koherence. Pokud jsme dostali do správy drobný kousek země, je součástí našeho křesťanství spravovat ho zodpovědně a třeba i nějakou cestou zúročit tuto hřívnou. Asi každá farnost si více či méně přiznává, že klasický model života ve farnostech selhává, duchovně hledající raději zamíří do letničních nebo konzervativních společenství, budovy nás tíží a radosti ze společenství je pomálu. Věříme, že cesty jsou a jsme si jisti, že máme od Boha dány příležitosti. Jenže kde jsou, to je palčivá otázka.

V Tuřanech jsme to mimo jiné zkusili s přírodní farní zahradou. Ta samozřejmě není samospásným řešením, ale nese svůj smysl v možnosti sloužit i jinak, vedle klasické cesty – nejen přírodě, ale i lidem, protože rozdávaním zdravé zeleniny pomáháme v okolí potřebným, kteří žijí na hranici chudoby, ale i těm, kteří třeba nemají až tak hluboko do kapsy, ale slouží druhým zase jinak, zadarmo a ve volném čase.

Je to cesta nerezignovat, nevěšet hlavu. A nakonec, dokud člověk nezažije, nepochopí, kolik zahrada přináší důvodů pro spoustu komunikace „přes plot“ se sousedy i více či méně náhodnými kolemjdoucími, kteří vtipkují, radí, poučují, dívají se, zdraví. A přitom ve vnitřních zdech kostela bychom je jen těžko potkali. Fara je tak místem, kde to žije, kde před vstupem do kostela na jaře vyraší sněženky a pak tulipány, u kterých se zastavují maminky s kočárky, kde se po plotě plazí nádherné oranžové dýně, kde se pracuje na „vinici Boží“, kde jsou lidé v umatlených montérkách a kde se rozdává zelenina, bylinky, ovoce, kompoty, marmelády, sirupy a dobré slovo.

Nemáme každou neděli plný kostel, běžně se sejde tak maximálně 5 lidí. Párkrát za rok s radostí vítáme větší počty návštěv na dětské výtvarné dílny, na koncerty nebo Noc kostelů. Tam přijdou párkrát do roka desítky zvědavých, ale v klasických církevních statistikách nevynikáme.

Zahrada, ta ale dává dary mnohonásobně vyšší, než naše ruce mají dojem, že odpracovaly („jako když člověk zaseje semeno do země; ať spí či bdí, v noci i ve dne, semeno vzchází a roste, on ani neví jak“ (Marek 4,26-27). K principu přírodních zahrad se už po celé Evropě přihlásily tisíce lidí a téma environmentálně šetrného přístupu k životnímu prostředí je stále více akcentováno mnoha sbory jako výraz plnohodnotného následování Krista.

Chceme, aby se v našem sboru nejen kázalo radostné evangelium, ale abychom i nějakým činem prakticky naplňovali zodpovědnost za Bohem stvořenou zem, kterou máme v péči. A (nejen kolemjdoucí) lidé to vidí a oceňují. „Fara je dům ze skla,“ říkávalo se.

Díla tábořských sochařů ve sborech CČSH

Při práci na monografiích dvou významných tábořských sochařů – Jana Vítězslava Duška (* 8. 6. 1891 v Makově, † 2. 3. 1966 v Táboře) a Rudolfa Kabeše (* 20. 8. 1885 v Deštné, † 23. 5. 1974 v Táboře) jsem narazil i na jejich díla ve sborech CČSH. Dovolují si zde podat jejich stručný přehled.

Akad. sochař Jan Vítězslav Dušek v r. 1947 instaloval do kněžiště sboru Božích bojovníků v Táboře triptych figur z patinované sádry, nazvaný „Boží bojovníci“. Uprostřed je umístěn žehnající Kristus, po jeho pravici stojí Jan Žižka a Jan Hus, po levici Jan Amos Komenský a Petr Chelčický. Dušek navrhl nejen uspořádání postav v nadživotní velikosti na stěně, ale i barvu a provedení podkladu (na obrázku výše). Dílo bylo slavnostně odhaleno v neděli 23. března při slavnostní bohoslužbě biskupa patriarchy Dr. Františka Kováře. V r. 1952 v tábořském sboru Dušek vystavil sochy husitských bojovníků a reliéfy z cyklu Tábor, na němž pracoval od začátku 2. světové války. Cyklus byl od roku 1957 deponován v Památníku Petra Chelčického v Husově sboru ve Vodňanech. Po jeho zrušení v roce 1988 se Duškova díla vrátila do tábořského sboru a stala se nedílnou součástí jeho interiéru.

Počátkem 50. let zhotovil Dušek sochu žehnajícího Krista pro Husův sbor v Chotovínách (obr. vpravo) a další pro Husův sbor ve Vlašimi. Data vzniku těchto soch z patinované sádry se mi nepodařilo dohledat. Pro vlašimský sbor Dušek vy-

tvoril ještě sádrový reliéf s 11 postavami zdobící stůl Páně a sádrový portrétní reliéf Dr. Karla Farského. V r. 1955 dodal Dušek do sboru ve Vodňanech tři sádrové busty – Jana Amose Komenského, Jana Žižky a Jana Husa, které nahradily původní nástěnné malby. Doplnila je ještě busta Dr. Farského od akad. sochaře Josefa Kotzyzy. Traduje se, že farníci tuto změnu nesli velmi nelibě. V r. 1957 byl v Husově sboru v Českých Budějovicích instalován Duškových reliéf „Kázání pod lípou“ o rozměrech cca 8 × 2,4 m, zobrazující 14 postav. Výjev zpodobňuje kázání Jana Husa u Kozího hrádku. V listopadu 1959 byla v čele kněžiště Husova sboru v Chebu odhalena plastika Krista – dobrého pastýře, na kterou se složili sestry a bratři. Sluší se ještě připomenout, že již v r. 1927 J. V. Dušek navrhl a zhotovil pískovcové sochy Petra Chelčického a Jana A. Komenského umístěné po stranách balkonu nad hlavním vchodem bohoslovecké koleje Církve československé v Praze-Dejvicích. Obě sochy jsou na budově dodnes. Sochař Rudolf Kabeš je autorem sousoší Jan Hus a Kristus, které od září 1927 zdobí interiér Husova sboru v Havlíčkově Brodě. Dílo

z umělého kamene vzniklo souběžně s dokončením modlitebny. Obě monografie „Tábořský sochař Jan Vítězslav Dušek“ a „Rudolf Kabeš, sochař a restaurátor“ si můžete koupit v e-shopu nakladatelství OSSIS na <http://ossis.cz>.

Václav Šedivý

Psali jsme před sto lety

První křest na jméno sv. Jan Hus. Našemu příslušníku a vynikajícímu spisovateli, Janu Vrbovi v Domažlicích, narodil se synáček, jemuž bylo na křtu dáno jméno Jan Hus. Blahopřejeme rodičům i dítěti a dáváme ostatním svým členům za příklad, jaká jména mají svým dětem při křtu dávat. Český zápas č. 42, 5. 11. 1920, s. 6

V moderních médiích často bývá na konci článku vtipná nebo jízlivá historika. Tak tady pokus: Chodím tak jednou s konvemi dešťovky k záhonům a říkám: „Až jednou sbor bude úplně bez peněz, prodá tuhle zahradu na stavební parcelu – na kraji Brna jsou velmi lukrativní pozemky – a bude mít zas nějaký ten milion na život.“ Na to odpovídá sestra farářka: „Blázníš? Takhle to má mnohem větší hodnotu!“

Irena Marková

Pojďte, požehnaní mého Otce

Matouš 25,31-46

Sixtinská kaple Apoštolského paláce ve Vatikánu je jedním z nejznámějších kulturních a uměleckých pokladů. Její stěny svými malbami pokrývali italsí renesanční malíři, jako např. Sandro Botticelli, Cosimo Rosselli, Pietro Cristoforo Vannucci, zvaný Perugino, a další... Strop ale čekal na

Michelangela Buonarroti, který ho na žádost papeže Julia II. vyzdobil výjevy z knihy Genesis. V devíti polích zaplněných 343 postavami ztvárnil biblické události od počátku vesmíru až po archu Noemovu. O 25 let později, na zakázku papeže Pavla III., namaloval Michelangelo na

zadní stěně ještě fresku s názvem Poslední soud. Pracoval na ní sám, bez pomocníků, sedm let od roku 1536 do roku 1541. V centru vidíme postavu Ježíše. Jeho pravá ruka je pozdvihnuta pro radující se spasené, jeho levice bez milosti zavrhuje ty ostatní. Kolem je shromážděno celé lidstvo, rozdělené na dva tábory. Jasně a s konečnou platností.

Dnes se s takovou představou setkáváme nanejvýš v obrázkových časopisech různých podivných náboženských skupin. Nicméně pro biblické myšlení je tato představa samozřejmostí. Ježíš sám přece podobně ličil poslední soud ve svém podobství o ovčích a kozlech: „I oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, ovce postaví po pravici a kozly po levici...“ I apoštol Pavel očekával hlas archanděla, zvuk Boží polnice a Kristovo slavné sestoupení. A podobně to chápali křesťané po staletí.

Tím víc nás překvapí, že v Novém zákoně najdeme i představy, které si vystačí i bez působivých obrazů zavržených, smažících se v pekle, a vyvolených v nebeské blaženosti. Evangelista Jan nám totiž předkládá jinou scénérii. Amen, amen, pravím vám, přichází hodina, ano, už je tu, kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna, a kteří uslyší, budou žít. Neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě. A dal mu moc konat soud, poněvadž je Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení. (Jan 5,25-29) Zní to sice podobně, ale nehovoří se tu o více či méně vzdálené budoucnosti. Nejsou tu žádné otevřené hroby, pláč a skřípění zubů či naopak věčné jásání. Podle Jana se soud neodehraje až při Ježíšově druhém příchodu na tento svět. Vzkříšení, soud, spasení nebo zavržení – to vše se děje v naší přítomnosti, každý den, vlastně neustále. Nicméně „Poslední soud“ – být to zní děsivě, náš běžný život příliš neovlivňuje. Víme, že náš svět už dva tisíce let po Kristu trvá a nejspíš ještě nějaký čas trvat bude, tudíž nás Kristův druhý příchod až tak neznepokojuje... Odsunul se kamsi do nedohledna a tím i do neskutečna. Kdo ví, co bude za tisíce, možná za milióny let. Když je něco takto nepředstavitelně vzdálené, už se mě to příliš netýká. Jenomže soud, o kterém hovoří evangelium, se nás týká velmi. Už dnes se o našem životě rozhoduje. Teď a tady stojíme před tvářmi Boží a jsme souzeni. Ale právě teď a tady není třeba se bát. Nečeká nás křížový výslech, nepřichází žádný nemilosrdný soudce, ale Ježíš sám. A vůbec nás nepřichází soudit, ale naopak obdarovat. A to je událost radostná a nadějná. To obdarování, které máme přijmout a na kterém všechno visí, Ježíš nazývá život věčný. Co to znamená? Obvykle se s rozpakami pozastavujeme nad tou věčností, s níž si dnešní člověk už nějak neví rady. Co je to věčný? Nekonečně trvající? Nesmr-

telný? Mimo čas a prostor? Jak se může člověk stát věčným? Naopak slovo „život“ je nám všem známé a zdánlivě nepotřebuje žádné vysvětlení. Alespoň na první pohled. Ale rozumíme opravdu tomu, co je život? Všichni žijeme, všichni s životem máme zkušenosti a měli bychom být odborníky, jenže ve skutečnosti nevíme.

Ani vědci v tom nemají úplně jasno. Víme, že život má mnoho forem. A tušíme, že ta podoba života, která stačí zvířatům a rostlinám, nám nestačí. Nestačí nám pouhá existence. Chceme svůj životní příběh něčím naplnit. Ale čím? Denně nás někdo přesvědčuje o tom, že vše potřebné ke štěstí a spokojenosti se dá snadno opatřit. Stačí, když máme dost peněz nebo dost moci. Jenže: je štěstí a spokojenost totéž, co smysl a naplnění? Život k ničemu přece může žít i člověk, kterému zdánlivě nic nechybí. A naopak: velice spokojený může být i ten, kdo se bez mnoha věcí snadno obejde. Víme, že čas nám svěřený je možné promrhat, ale i úplně zmařit. Ale opět: jsme si jisti, co to znamená? Pro někoho je zmařený život takový, který skončí ve třiceti po předávkování heroinem. Pro dalšího je to život ženy, která místo budování kariéry vychová pět dětí. Pro jiného je to naopak člověk, který rodinu nikdy nezaloží a na stáří zůstane sám. Evangelista Jan nám pro toto naše tápání podává překvapivé, ale vlastně jednoduché vysvětlení. Když mluví o životě a smrti, nejde mu o pouhé žití a nežití. Život není jen holá existence a smrt není jen její holé ukončení. Život a smrt – to jsou spíše dvě sféry, kde se člověk může nacházet.

Život v plnosti, život, který opravdu stojí za to, to je bytí v Boží blízkosti. Takový život Bůh člověku zaslíbil. A takovým životem člověk pohrdl. Čím více se Bohu vzdaluje, tím více se vzdaluje také životu. I když má třeba pocit, že bez Boha se žije tak nějak svobodněji, dospěleji a radostněji, ve skutečnosti se již ocitá v oblasti smrti. Smrt pak není ničím jiným než bytím bez Boha, v osamění své vlastní soběstačnosti a bohorovnosti. Tělesná smrt je už jen zpečetěním této prázdné a umírající existence. A do tohoto pozvolného, ale

jistého umírání, kterým je náš život, se nám zvedá: hle, přichází hodina, ano, už je tu, kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna. Přichází záchrana. Přichází život sám. Živý a život darující Bůh, který sestoupil mezi nás. A spolu s ním přichází i hodina velkého rozhodnutí. Jsme voláni a pozváni. My mrtví máme poslechnout a vrátit se zpět k životu. Kdo uslyší, má život věčný. To je jistě velké zaslíbení. Ale je to zároveň i soud. Je totiž možné přeslechnout, je možné si zacpat uši a nevnímat. Je možné říct, že mě se to netýká, já přece vedu celkem spořádaný život, nikomu neublížuji, nikomu nic nedlužím. Je možné se tomu vysmát: jakýpak věčný život, vždyť naše žití je jen náhodná organizace buněk, která chvíli jaksi drží pohromadě a po čase se zas rozpadá. Je možné získat třeba celý svět a život přitom ztratit. Umřít zaživa. Středověcí křesťané říkali: uprostřed života jsme obklopeni smrtí. Měli tím na mysli především fyzickou smrt, která pro ně byla běžnou součástí života mnohem víc než pro nás. Zároveň ale dobře věděli o smrti věčné a báli se jí nesrovnatelně víc než my. Takzvané temný středověk již společnost překonala. Ale hrozbě smrti se nevzdálila ani o kousek. Jen ji vytěsnila. Tu fyzickou do léčeben pro dlouhodobě nemocné nebo do filmové zábavy. Tu věčnou zase do podvědomí, kde ji lze snadno rozpustit různými medikamenty. Pro ty, kdo smrt nikam vytěsňovat nechťejí, je tu ovšem dobrá zpráva: Je možné život znovu získat. Není k tomu potřeba nic jiného než uvěřit, že v Ježíši přichází život sám. To ovšem neznamená, že už by bylo lhostejné, jak se bude náš životní příběh dále odvíjet. Soud čeká každého z nás. Ale ten, kdo to uslyšel a uvěřil, toho už nikdo a nic nemůže vážně ohrozit, ať už jeho životní cesta bude jakkoli hrboilatá a klikatá. To se týká i naší fyzické smrti. Kdo už nyní žije, ten nikdy neumírá navěky. Věčnost začíná tady: Život, který odevzdáme Bohu, nemůže ani smrt definitivně zničit. Posmrtná věčnost je už jen dovršením a vyústěním naší pozemské věčnosti, tedy našeho společenství s Bohem, které tu nedokonale zakoušíme. **Marie Babická**

60+ a koronavirus

Vážené a milé sestry seniorky a vážení a milí bratři seniři,

V současné době se o občanech 60+ více píše, a to z důvodu, že tvoří ohroženou skupinu v čase, který ovlivňuje koronavirus. Nikomu nepřejí osobní zkušenost s touto infekcí. Je to vskutku náročné, jak pro nemocné, tak zdravotnický personál a osoby blízké. Co je třeba dělat? Prvně je důležité, aby každý z nás byl disciplinovaným člověkem a nepodceňovat neviditelné viry. Za druhé je třeba zůstat sebevědomým člověkem. Můj bývalý učitel němčiny, který prožil celou válku v několika koncentračních táborech, na otázku, jak se mu podařilo přežít šest let v tak náročných podmínkách, měl toto vysvětlení. Především smrti několikrát unikl, jak zdůrazňoval, jen „o vlasek“, ale to podstatné: uchovával si v každé situaci lidskou důstojnost. Nikdy si nepřipustil, že je žijící čísto vězně, ale stále a nadále JUDr. P. A. Denně dbal na osobní hygienu a podle možnosti se snažil být celý den čistý a co nejlépe upravený. Koncentračníkou „polévku“ jedl v sedě u stolu lžící a vše „tuhé“ v polévce příborem. Třebaže hlad mýval ukrutný, nehtal jídlo přímo z esusu, jak to činili druzí. Proč je toto tak klíčové? V mimořádných vězeňských podmínkách se nechtěl snižovat k úkonům, které by na svobodě za normálních okolností nikdy nedělal. Nežijeme v tak dramatické situaci, ale přesto jsme omezovali ve volném pohybu za svými blízkými, na bohoslužbu, za kulturou, zábavou, vzděláváním a podobně. To však nebrání, abychom se přesto v omezeném prostoru chovali na stejné úrovni, jako jsme navyklí v prostředí, které je nám dočasně nedostupné. Tedy ráno vstát včas, protáhnout se, věnovat péči osobní hygieně, obléci se. Připomenout si, že všichni jsme v ruce Hospodinově, my i naše slova, všechny rozvaha a dovednost v díle. (Md 7,15). Mít na stole ubrus a živou květinu, před jídlem si prostříhat a jíst pozvolna s vychutnáním jídla. Každý den někomu zavolat nebo poslat e-mail či sms s dotazem, jak se mu daří. Přidat si závazek dennodenně si přečíst alespoň jednu větu z Písma a dobrou zprávu ve sdělovacích prostředcích. A večer si udělat nějaký „plán“ na další den, aby se alespoň drobností lišil od toho předchozího. Hned bude lépe. S přáním pohody těla a ducha a ve všem dobrém hojnou úrodu JSv.

Z kazatelského plánu

Poslední neděle po svatém Duchu

Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení na věky věků. (Zjevení 5,12)

První čtení z Písma: Ezechiel 34,11-16.20b-24

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VII):

2. Aby nás k moudrosti a zralosti vedl a dal nám uvědomit si pravý smysl života, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom správně nakládali s časem, který nám zde na zemi zbývá, a Boží vůli se řídili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, tvou vůli je obnovit všecko ve tvém milovaném Synu, Králi králů a Pánu pánů. Dej, ať všechny národy hříchem od sebe rozdělené jsou pod jeho milostivou vládou osvobozeny a sjednoceny! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Efezským 1,15-23

Evangelium: Matouš 25,31-46

Verš k obětování: Žalm 2,8

Verše k požehnání: Žalm 29,10-11

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že jsme ve večeri Páně směli přijmout pokrm života věčného. Posiluj nás k zápasu víry na straně Krista Krále, pod jehož praporem bojujeme! Dej, ať s ním dosáhneme vítězství a vejde-me do království nebeského, kde on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po věky věků. Amen.

Vhodné písně: 7, 34, 36, 37, 181, 187, 269, 303, 300, 310

Pane, prosíme tě o tvé požehnání pro veškeré naše konání a o moudrost při našem rozhodování.
Abychom měli vždy dostatek trpělivosti, porozumění a především lásky pro naše bližní.
Prosíme tě za naše rodiny, za příbuzné a přátele.
Především za ty z nich, kteří tě dosud neznají.
Neptají se po tvé vůli, nehledají tě, protože ani nevědí, že by měli.
Prosíme tě, ujmi se jich, povolej je, tak jako jsi povolal nás.
Aby i oni tě směli poznat.
Aby i oni směli čerpat z tvého pramene křesťálové čisté vody.
Aby i oni získali víru, naději a lásku - a tím i sílu pro život, který nebývá vždy procházkou růžovým sadem.
Vždyť jsme-li v tvých rukách, nemáme se čeho bát.
Protože nikdo a nic nemůže zkazit to, čemu ty žehnáš.
A tak tě prosíme, Pane, ujmi se také našich bližních tak, jako ses ujal nás. Ty sám víš, že my nejsme o nic lepší, než oni.
Že to není naší zásluhou, že chceme jít a jdeme za tebou, za tvým světlem a za tvou láskou.
Je to jen tvá milost a vzácný dar víry, který nám byl dán. Amen

Za sestrou farářkou Ladou Prokúpkovou Kocourkovou

Po dlouhé vážné nemoci ve věku 51 let odešla 2. listopadu k Pánu jeho věrná služebnice, semilská farářka, sestra Lada Prokúpková Kocourková.

Navenek i uvnitř krásná žena, radostná, laskavá a usměvavá, ale také statečná bojovnice, která čelila nejen vážné nemoci, ale nebála se postavit i ostříleným politikům, když šlo o prostředky na pomoc potřebným. Místem svého bydliště byla celý život spjata s Dolní Sytovou, s domečkem u Jizery, kde nejen sama obětavě dosloužila oběma svým rodičům, ale kde se o ni láskyplně až do konce staral i její manžel Josef a dcery Pavlína s Aničkou. Přes všechny smutek, který odchod sestry Lady doprovází, je i tohle pro nás znamením a ujištěním o lásce, která je trpělivá, laskavá, která vše snáší a vydrží, ať se děje cokoliv.

Sestra Lada však nebyla uzavřená jen do svého domova. Vystudovala gymnázium v Semilech a určitý čas pracovala jako vodohospodářka. Pak však zaslechla povolání k duchovenské službě, absolvovala diecézní kazatelský kurz a po něm i Husitskou teologickou fakultu UK v Praze. Od roku 1995 sloužila jako jáhenka a po přijetí kněžského svěcení v roce 2001 (při bohoslužbách v rodišti Karla Farského ve Škodějově) působila jako farářka v Semilech a v Bozkově. V roce 2015 pak ještě absolvovala kurz nemocničního kaplanství. Vedle liturgické a kazatelské služby v Semilech, Bozkově a v mnoha dalších okolních bohoslužebných střediscích a domovech seniorů sestra Lada rovněž vyučovala na několika školách náboženství. A právě při tom došlo k příkladné ekumenické spolupráci. Ve vzájemné důvěře si duchovní různých konfesí mezi sebou školy na Semilsku rozdělili. Protože by všechny „svě“ děti na různých školách sami nestihli, nebáli se je svěřit svým kolegům v ekumeně, a tak sestra Lada mohla seznamovat s biblickými základy a ukazovat cestu za Pánem Ježíšem nejen malým husitům, ale i katolíkům či evangelíkům.

Ale aby nebyla řeč jen o ekumenické spolupráci, je třeba zmínit, že sestře Ladě se dařila práce i ve vlast-

ní obci. Někdo by možná řekl, že měla štěstí na dobré pomocníky, ale já věřím, že i tohle bylo její zvláštní obdarování. Nejde totiž jen o to lidi najít, ale také udržet, anebo ještě spíše podržet, podpořit a dát jim prostor ke službě, která pak může mít a také často má přesah i do širší společnosti. I tento Ladin dar měl několik rozměrů a podob. Jeho viditelným znamením je třeba krásně opravený semilský sbor Dr. Karla Farského, na který se podařilo získat prostředky např. i z Horáckovy Nadace Českého ráje. Ale tento kostel nebyl a není jen výraznou stavbou zdobící město, on je hlavně místem živých setkání – jak bohoslužebných, tak i kulturních. Je místem ztišení a modlitby, je místem slova při bohoslužbách, ale i při různých přednáškách a besedách, je místem hudby liturgické, ale i koncertní. A je také místem výtvarného umění, a to opět nejen čistě chrámového, ale hostí též různé v čase se střídající výstavy. A to všechno není jen nějakou vnější ozdobou, ale má to základ v družném obecnství duchovní rodiny zdejší farnosti. Nejde jen o to, co je slyšet a vidět, ale v obecnství kolem stolu takové společenství i voní a chutná.

Během působení sestry Lady v semilské obci se pak rozvinula ještě jedna velice důležitá oblast služby, a to diakonická služba potřebným, do které sestra farářka zapojila také spolupracovníky a především spolupracovnice v rámci veřejně prospěšných prací. Aby taková služba byla účinná, nemůže být jen dílem sólisty, ale je třeba hledat a nacházet kontakty se všemi lidmi dobré vůle, anebo možná ještě přesněji – hledat a nacházet tu dobrou vůli v lidech okolo sebe. A tak není divu, že se sestra Lada dostala i do komise pro komunitní plánování, do sociální komise a do skupiny pro práci se seniory. Věřím, že zejména tuhle službu a spolupráci ocenilo i město udělením letošního Ceny města Semily. Mnozí byli a jsou sestře Ladě také vděční za její duchovní doprovázení cestou života od křtu až po poslední rozloučení. Nejen jako jednotlivci, ale jako celé rodiny. Právě rodiny ze semilského sboru tvoří základ rodin-

ného setkávání i v rámci královéhradecké diecéze. Těch dalších Ladiných darů, o kterých by mohla být řeč, je celá řada. Zmíním ještě alespoň její zálibu v cestování a fotografování. Ani to si však nenechávala jen pro sebe. Měla nejen široký kruh přátel mezi podobně laděnými cestovateli a fotografy, ale také my všichni okolo jsme se těšili, když se o tyto své zážitky a o svůj způsob vidění krásy světa dělila – při přednáškách a promítáních v jiných sborech, anebo třeba i skrze fotografie v diecézním kalendáři.

O přesahu služby a jejího svědectví mimo „vlastní ohrádku“ pak svědčí i jeden dopis, který jsem po posledním rozloučení se sestrou Ladou v semilském sboru obdržel. Jeho autor o sobě hovoří jako o agnostikovi dost kritickém k církvím. Přesto si však s Ladou byli svým způsobem blízcí, měli k sobě respekt, ale také si jeden druhého v žertu dobírali. Na jaře, když byly poprvé v souvislosti s epidemií uzavřeny kostely, jí (jak sám říká „v manipulativní nadsázce“) napsal, že si prohlížel její facebook i stránky jejích kolegů a dospěl k závěru, že si my faráři nezasloužíme nic jiného, než aby-

nám sebrali mobily a úplně nás rozptulili. V té době už byla sestra Lada po několika operacích, a tak si myslím, že to nechá plavat, ale byl mile překvapen, že šla se svou kůží na trh. Teď cituji bratra agnostika Ivana: „Publikovala sice asi jen tři zamyšlení nad biblickými texty, která nedokážu věročně posoudit, ale poznám, že jsou psána upřímně a s láskou k životu. Potom následovala další operace/neoperace, po které už neměla síly a tyhle aktivity skončily. Kdybyste na ni s kolegy a kolegyněmi vzpomenuli, možná by mohla být inspirací i tahle nevýznamná epizo-

da z kategorie „hledej nové cesty“.“ Na Ladu určitě vzpomínat budeme a bude nám právě i v našem duchovenském kolegiu moc chybět, a to nejen jako pracovitá, obětavá a inspirativní kolegyně, ale hlavně jako sestra, která uměla naslouchat a se kterou jsme mohli vzájemně sdílet své radosti i bolesti. Vedle nejbližších členů rodiny bych rád poděkoval i bratru faráři Vladimíru Hrabovi, který byl sestře Ladě nablízku zejména v poslední době, kdy na ni doléhala tíha nemoci. Těsně před jejím odchodem k Pánu jí ještě mohl sloužit svátostí pokání, útěchy nemocných a večere Páně. Jakkoli to bylo bolestné, on sám vyznává, že byl v tu chvíli mimořádně duchovně obdarován a zakoušel spolu se sestrou Ladou Boží blízkost.

Věříme, že sestra Lada vešla v radost svého Pána a že patří k onomu oblaku věrných svědků, který nás bude i nadále doprovázet. Buď Bohu díky za svědectví jejího života.

Štěpán Klásek

Rozloučení se konalo v úzkém kruhu rodinném v pátek 6. listopadu ve Sboru Dr. Karla Farského v Semilech. Společně rozloučení se sestrou Ladou při církevním obřadu v širokém společenství náboženské obce, duchovních, sester a bratří se uskutečnilo po uvolnění protikoronavirových opatření.

red

Přednášky o bohoslužbě

- nový příspěvek k liturgické praxi naší církve

Tomáš Butta, Přednášky o bohoslužbě z teologického hlediska a praxe Církve československé husitské, Praha 2020.

Autor knihy ThDr. Tomáš Butta, Th.D., nepublikuje v oblasti liturgiky zdaleka poprvé. Pomineme-li dlouhou řadu jeho odborných a popularizujících článků k danému tématu, připomeňme, že v roce 2005 publikoval Uvedení do bohoslužebné teorie a praxe v Církvi československé husitské a v roce 2015 Praktický liturgický projev, a to nezmiňujeme jeho další knihy z dalších podoborů praktické teologie. Jeho texty mají odborný charakter a zároveň srozumitelně řeší praktické problémy své církve, kterou dobře zná z mnoha úhlů. Butta často přihlíží ke všeobecné duchovní tradici, ale neztrácí ze zřetele specifickou tradici Církve československé husitské, o kterou mu především jde. Jeho texty jsou zakotvené v historii a zároveň jsou užitečné v současné církevní praxi duchovním i laikům.

Jeho nová kniha přehledného rozsahu se věnuje osmi odlišným a samostatným tématům:

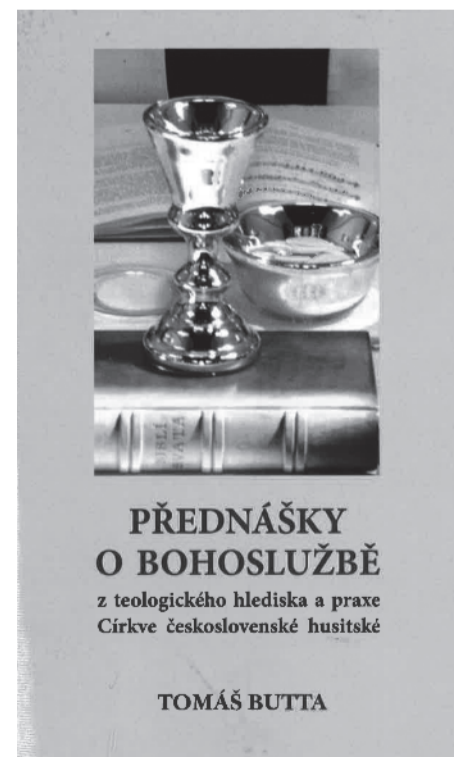
Identitě liturgického slavení Církve československé husitské, liturgickému prostoru a jeho pojetí v Církvi československé husitské, bohoslužebnému chlebu a kalichu s vínem, slavení církevního roku ve svědectví liturgických knih ČČSH, svědkům Páně a jejich místu ve víře ČČSH, počátkům zpěvu a hudby v církvi (všeobecně), historii a podobě bohoslužebných oděvů a nakonec obřadům žehnání.

Autor sloužil jako duchovní v několika obcích a 14 let vedl církev v plné zodpovědnosti svého vrcholného úřadu, a tak má zjevně potřebu se vyjádřit k tématům, která ho zaujala, ať už proto, že to jsou témata neprávem přehlížená nebo právě stále dokola diskutovaná, někdy v církvi přímo kontroverzní.

Vybraná témata ukazují na to, že si v ČČSH nemůžeme stačit s knižní publikací jiných církví, jakkoli mohou být knihy ostatních pro nás zajímavé. Máme své specifické problémy, svůj specifický úhel pohledu, a přesně toto potřebujeme, publikace, které nejsou jen nějakým výkřikem toho, co se někomu právě líbí či nelíbí, ale věcné promyšlením různých témat v dostatečné historičnosti i systematicce. To je to, co Butta dělá: hledá, jak se co v církvi vyvinulo, a zároveň vše systematizuje, tím vše zařazuje do správného kontextu historického i logického. Buttova potřeba přehlednout problematiku v celku způsobuje, že někdy přináší informace, které zhruba známe a připomeneme si je, u toho ovšem nezůstane, neboť nás také vždy překvapí celou řadou nových zajímavých údajů. Buttova zakořeněnost v dějinách i v zodpovědné duchovenské praxi ho chrání před intelektualismem a zdá se, že i před negativismem.

Buttova kniha, jakkoli někdy i inspirovaná konfliktními tématy, rozhodně není pouhou apologií, ve které by Butta obhajoval své postoje a názory, a zesměšňoval názory odlišné. Mnohem spíše je snahou, aby jakákoli diskuse v církvi, ať už o čemkoli, byla vedena na základě znalosti okolností, detailů, ale také v duchu věrnosti hlavnímu nosnému motívu naší praxe.

Tomáš Novák

Sbohem, krásná paní

Stává se, že nám ten, který je Nevyzpytatelný, nakládá na bedra břemena, jež se časem vyjeví jako nejkrásnější dotyky Jeho lásky. Prožil jsem takový se svou postiženou dcerkou Juliánkou. Film, který o tom doteku čisté krásy vznikl, se vypravil do světa právě před deseti lety. A jednou z prvních, kteří jej chtěli představit svému společenství, byla sestra farářka Lada Kocourková ze Semil.

Setkání, které jsem s filmem tehdy v březnu 2011 v semilském sboru dr. Karla Farského zažil, patřilo k nejsilnějším. Vytušil jsem snad správně, kdo je nenápadným strůjcem ovzduší vstřícnosti a porozumění. A vím přesně, jak jsou takové chvíle vzácné. To setkání bylo v toku času letmé a nenásledovalo mnoho dalších. Přesto mohu a chci říci – sestra farářka Lada vyzářovala plody význačné krásy: neokázalou, křehce pevnou vírou, vlídnou laskavostí, zvláštní pokorou a pokojem. Kolik z nich – ač trápena ostnem své nemoci – bez okázalosti rozdala kolem sebe, o tom nechť svědčí jiní. Já se vzpomínkou tiše děkuji a pravím: Sbohem, krásná paní.

Marcel Sladkowski

Ekumenická připomínka čtyřstého výročí bitvy na Bílé hoře

V neděli 8. listopadu 2020 odpoledne se u mohly na Bílé hoře uskutečnily ekumenické nešpory u příležitosti čtyřstého výročí bitvy. Generální sekretář ERC Petr Vinš přivítal přítomné a upozornil na mimořádná opatření, v rámci kterých se setkání a průvod konají. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a předseda České biskupské konference, společně s Danielem Ženatým, seniorem Českobratrské církve evangelické a předsedou Ekumenické rady církví, pronesli kající modlitby. Arcibiskup Jan Graubner četl evangelium a synodní senior Daniel Ženatý měl promluvu. Účastníci se zástupci řady církví. Na recitaci žalmů se podíleli členové komise pro dějiny 17. století a zazněla například píseň „Hrad přepevný je Pán Bůh náš“ a na závěr Magnificat recitovaný lektorkou z opatství Venio. Všichni přítomní si zapálili svíčky a louče a vydali se směrem do Aleje Českých exulantů. Během cesty se konala tři zastavení. Při prvním pronesl modlitbu Tomáš Holub, ŘK biskup plzeňský, při druhém zastavení se modlil Tomáš Butta, patriarcha CČSH, a při třetím zastavení vyslovil krátké zamyšlení rabín Karol Sidon, zástupce Federace židovských obcí. Průvod přišel do Aleje Českých exulantů, kde byl odhalen Kříž smíření. Autorem díla je německý benediktýn a umělec Abraham Fischer. Promluvil zástupce Prahy 6 Jan Lacina, předseda Česko-německého fondu budoucnosti Tomáš Jelínek a zástupkyně opatství Venio sestra Francesca. Zazněly společné přímly, Modlitba Páně a závěrečná žehnací modlitba těch, kteří obřad vedli. Účastníci se po skončení obřadu individuálně vydali do kláštera benediktýnek, kde mohli setrvat v tiché modlitbě u hrobu padlých a položit zapálené svíce.

Akce se konala v omezeném počtu účastníků, i tak se setkala se značným zájmem ze strany věřících a další veřejnosti. Nešpory a průvod vysílaly živě televize Noe a rádio Proglas.

T. N.

Z ekumeny

Mezináboženská modlitba za mír v Římě vyzývá k ukončení válek, hladu a terorismu - a pandemie COVID-19

20. října zorganizovala komunita Sant'Egidio v Římě mezináboženskou modlitební setkání za mír, které propojilo křesťanské, muslimské, židovské, buddhistické, sikhské a hindské náboženské představitele, aby se modlili společně.

Ve společném prohlášení, nazvaném „Nikdo se nezachráně sám – mír a bratrství“, řekl: „**Pandemie nám připomíná, že jsme pokrevními bratry a sestrami. Musíme okamžitě sjednotit naše úsilí, aby se zabránilo šíření viru, dokud nebudeme mít vakcínu, která bude vhodná a dostupná pro všechny.**“

Jeho svatost ekumenický patriarcha Bartoloměj přicestoval z Istanbulu, aby se zúčastnil bohoslužby, na které byl dodržován sociální odstup. Bartoloměj se zamyslel nad tím, že péče o zemi je závaznou odpovědí na víru v Boha, stvořitele všehomíra. „Svět čeká těžké období,“ řekl, „ale současně je situace příznivá k sebezpytování, meditaci, modlitbě a jednání za účelem budování lepší společnosti schopné čelit velkým výzvám současnosti, jež nemají vliv jen na určité lidi či národy, ale na život sám o sobě v tomto našem úžasném domě – ve světě, který je darem milosrdného Boha.“ „Rozpoznávání, božské práce přítomné v životním prostředí i v každé osobě by lidem pomohlo pochopit, že bratrství a mír nejsou jen zbožná slova, ale vedou nás ke ‚skutečné svobodě‘ a pochopení, že v této temné hodině se nikdo nezachráně sám.“

Biskup Heinrich Bedford-Strohm, předseda rady Evangelické církve v Německu, také nabídl zamyšlení.

Zatímco všichni měli na sobě roušky a seděli v metrových rozeztupech, Bedford-Strohm pronesl ke shromáždění: „**Naše duše prožívají zmatek. Veškeré fyzické projevy souměřitosti – ruce vztažené k druhým, hovory zblízka tváří v tvář bez roušek, vzájemná blízkost, objímání – všechny tyto fyzické projevy, které dosud byly vyjádřením lásky, se nyní staly jejím nepřítelem, staly se pro druhého nebezpečím, potenciálním zdrojem utrpení.**“

„**Jak můžeme být jako církve zvěstovateli a zprostředkovateli Božího uzdravování,**“ zeptal se. „**Jak můžeme být znamením míru, bratrství a sestersví?**“

Odpověď nalézáme „**v trojím: modlitbě, konání spravedlnosti a ve snahách o sjednocení.**“ Tázání se sebe sama, jestli je Kristus přítomen v uprchlíkovi uvízlém v táboře nebo v hladovějícím dítěti, „**je klíčem k naplněnému životu. Je to cesta k míru a bratrství,**“ řekl. „**Je to zdroj uzdravování.**“

Papež František zaměřil své připomínky na pokušení „zachráně sebe“ a přemýšlení o vlastních problémech a zájmech, jako by „**na ničem jiném nezáleželo.**“ „**Toto je typický lidský instinkt, ale je nesprávný,**“ řekl František.

„**Žádní lidé, žádné sociální skupiny nemohou dosáhnout míru, prosperity, bezpečí a štěstí samostatně. Žádní.**“ „**Lekce, kterou nám přinesla nedávná pandemie, pokud si přejeme být upřímní, je uvědomění si toho, že jsme globální komunitou, všichni na jedné lodi, kde problémy jednoho jsou problémy všech.**“

Komunita založená v Římě pořádá mezináboženskou modlitbu za mír každoročně, v duchu první modlitby tohoto druhu, celebrowané Janem Pavlem II. r. 1986 v Assisi.

Zdroj: www.oikoumene.org

Světová rada církví vyhláší soutěž pro mladé o nejlepší esej na téma „Budoucnost mezináboženského dialogu“

Světová rada církví vyhlásila soutěž o nejlepší esej pro mladé, kteří by se chtěli zamyslet nad tématem „Budoucnost mezináboženského dialogu“. Soutěž připomíná 50. výročí Úřadu pro mezináboženský dialog a spolupráci Světové rady církví. Cílem soutěže je povzbudit mladé lidi do 30 let se zájmem o oblast mezináboženských vztahů a angažovaností, aby rozvinuli a podělili se o své úvahy na různá témata, například křesťanské teologie mezináboženské angažovanosti, nějaký aspekt jiné náboženské tradice relevantní k jejímu vztahu ke křesťanství, náboženský pluralismus obecněji, případně teorie nebo praxe mezináboženského dialogu. Esej se také může zamýšlet nad mezináboženskou spoluprací v zájmu všeobecného blaha nebo Světovou radou církví a mezináboženskými vztahy.

Pět nejlepších esejů vybraných porotou bude publikováno v ročníku 2021 Současného dialogu, časopisu SRC pro mezináboženské vztahy. Vítězní autoři budou mít následně možnost osobně nebo virtuálně prezentovat svou práci na konferenci Budoucnost mezináboženského dialogu, která je naplánována na rok 2021. Je pravděpodobné, že účast na konferenci bude virtuální.

„**Doufáme, že tato esejistická soutěž přiláká účast, která bude nejen široká z hlediska různorodosti, ale i obsahově hluboká,**“ řekl Rev. Dr. Peniel Rajkumar, programový koordinátor pro Mezináboženský dialog a spolupráci SRC. „**Máme představu, že půjde o výměnu příležitostí. Mladí lidé budou mít možnost sdílet svůj dar víze a rozlišovacích schopností s celosvětovým ekumenickým hnutím a světové ekumenické hnutí bude mít příležitost nechat se inspirovat a oslovit nadějami, obavami a ambicemi mladých lidí.**“

Všechny příspěvky by měly mít délku 3500–5000 slov, měly by být v angličtině a řídit se stylistickým manuálem SRC, který je na vyžádání k dispozici na adrese media@wcc-coe.org. Uzávěrka přihlášek do soutěže je 15. ledna 2021. Pravidla esejistické soutěže SRC naleznete na internetové adrese: www.oikoumene.org/resources/documents/wcc-essay-competition-for-youth-interreligious-dialogue-and-cooperation-0

Zdroj: www.oikoumene.org

připravila Kateřina Vítková

Zprávy

Obnovená výroba hostií v Michli

Hostie vyrábíme podle původních raznic navržených Františkem Bílkem a dodáváme v designových krabičkách. Náboženské obce mohou objednat balení v těchto variantách:

50 velkých + 600 malých (345,- Kč);

100 velkých + 400 malých (390,- Kč);

200 velkých (475,- Kč)

nebo 800 malých hostií (300,- Kč).

Objednat lze několika způsoby:

• e-mailem:

objednavky@bilkovhostie.cz

• telefonicky: 216 216 840

• objednat on-line na:

www.eblahoslav.cz

• případně osobně v Blahoslavu (Wuchterlova 5, Praha 6) nebo v prodejně na adrese Ohradní 1424/2b, Praha 4 - Michle.

Podrobnosti o vzniku a ruční výrobě těchto unikátních hostií, které pro naši církev představují vysokou náboženskou a uměleckou hodnotu, najdete na www.bilkovhostie.cz nebo na www.ccsbmichle.cz.

Jana Krajčířiková

Výročí úmrtí

bratra Václava Derflera

Dne 7. 11. 2020 uplynul rok od tragické události, kdy nás opustil bratr kostelník a člen sboru, Václav Derfler.

Stále ho máme v živé paměti a připomínáme si společně prožitá léta, jeho každodenní službu a dobrotivou povahu. Je nám moc líto, že jeho ruka nerozhoupe zvon ve věži, aby oznámil začátek bohoslužeb. Vidíme ho při pohledu do kostelních lavic i při zhasínání svíci v kolumbáriu. Všude tam byl Václav.

Zůstává v našich vzpomínkách a modlitbách. K tobě, Pane, voláme a prosíme: Buď mu milostiv!

Rada starších
NO CČSH Louny

Jana Krajčířiková

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O posledním soudu

V textu chybí dvojice písmen. Najdete je v nápovědě, ale v přeházeném pořadí.

P..Á..J.. V..M ..O TO PO..E..JÍ

Nápověda:

KD, HE, ŠE, TŘ, OM, BU

(Řešení z minulého čísla: Nezakopávej své hřivny.)

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117